

Ilmasto- ja ympäristöteemojen vuosikello nuorisotyöhön

TAMMIKUU

Vegaanihaaste
Pihabongaus

HELMIKUU

Ulkona kuin lumiukko
Maailman palkokasvien päivä

MAALISKUU

Maailman luontopäivä
Pilkkivapapäivä
Kansainvälinen kierrätyspäivä
Maailman metsäpäivä
Earth hour
Muoviton maaliskuu

HUHTIKUU

Porkkanapäivä
Nuukuusviikko
Vaatevallankumousviikko

TOUKOKUU

Reilun kaupan päivä
Luonnon monimuotoisuuden päivä
Pyöräilyviikko

KESÄKUU

Kestävän kehityksen viikko
Maailman polkupyöräpäivä
Maailman ympäristöpäivä
Vapapäivä
Luonnonkukkien päivä
Maailman luonnonsuojelupäivä

HEINÄKUU

Huilitaan
heinäkuu!

ELOKUU

Geokätköilypäivä
Suomen luonnon päivä
Nuku yö ulkona
Valtakunnallinen sienipäivä
Puunhalausviikko

SYYSKUU

Zero Waste Syyskuu
Vaihda ideoita -päivä
Lähiruokapäivä
Liikkujan viikko + Autoton päivä
Maailman siivouspäivä
Kestävän kehityksen viikko
Nollapäästöpäivä
Hävikkiviikko

LOKAKUU

Lihaton lokakuu
Kasvissyönnin päivä
Energiansäästöviikko
Suomalaisen käsityön päivä
Youth Climate Action Day
Reilun kaupan viikko

MARRASKUU

Vegaanipäivä
Euroopan jätteen vähentämisen viikko
Älä osta mitään päivä

JOULUKUU

Ihmisoikeuksien päivä
Aineettomat lahjat
Kestävän uudenvuoden tina

IDEOITA TOTEUTUKSIIN

Vegaanihaaste / Lihaton lokakuu/ Vegaanipäivä: Palaverihin vain vege- tai kasvistarjottavaa, kokataan nuorten ryhmissä vegaaniruokaa tai testataan uutuuksia, somevinkkauksia vegaanihaaste.fi -sivulta.

Pihabongaus: Vinkataan tammikuun viimeisenä viikonloppuna osallistumaan valtakunnalliseen tapahtumaan tai järjestetään luontoretki yhteiseen bongaukseen, jossa tarkkaillaan tunnin ajan lintuja paikassa X.

Maailman luontopäivä: Valokuvauskilpailu "kaunein luontokuva", metsäjooga- ja/tai lumikenkäilyretki, yhteistyö luontomatkailuyrittäjien kanssa.

Pilkkivapapäivä: Pilkkivälinelainaamon mainostusta etukäteen, hiihtolomalla pilkkiretki tai nuorten pilkkikisan järjestäminen, työpaja pilkkien tekemiseen, wwf.fi/kalaopas

Kansainvälinen kierrätyspäivä: Nuorten kirpparitapahtuma tai kirpparikisa (ostetaan kirpparilta tietty tuote, kunnostetaan se mahdollisimman houkuttelevaksi ja esim. joku raati valitsee voittajan)

Maailman metsäpäivä: Teemapäivä kouluun: oman männyn kylväminen, linnunpöntön rakentaminen, lähiseudun luontopolkujen esittely, geokätköharrastuksen esittely, metsäalan opinnot ja ammatit esillä, tietovisailua, näyttely luonnon antimista TAI oman männyn kylväminen jonkin yhteistyöluokan tai nuorten pienryhmän kanssa.

Earth hour: Julisteiden kiinnittäminen nuorisotiloihin, kerätään ideoita nuorilta kyseisellä viikolla esim. seinäpäiväkirjaan ja julkaistaan vinkit muille somessa perjantaina, Scrabble-peliturnaus luonto- ja ilmastoteemalla.

Kansainvälinen porkkanapäivä: Porkkanaherkkubuffa (esim. porkkanakakkua, dippiiporkkanoita, porkkanashotteja) ja jaetaan osallistujille kotiinviemisiksi porkkanansiemenpusseja kevään kylvöihin.

Nuukuusviikko ja vaatevallankumousviikko: Nuorten vaatteidenvaihtobileet tai harrastusvälineiden vaihtotapahtuma, t-paidan tarina ja tuunaus -työpaja; Verta, hikeä ja t-paitoja -sarjamaratoni, ostosreissu kirpparikierros -teemalla

Reilun kaupan päivä ja reilun kaupan viikko: Tarjotaan nuorisotilalla reilun kaupan kahvia tai aamiainen viestien asiasta nuorille.

Pyörällä kouluun päivä, pyöräilyviikko, liikkujan viikko: Somekisa koulumatkapyöräilyvideoihin ja kuviin liittyen, koulumatkapyöräilytempaus kouluun (Liikenneturva yhteistyöhön, kaupunkipyörien testausta, pyöräilyseura tai -huoltoliike tekemään pikahuoltoja nuorten pyöriin).

Luonnon monimuotoisuuden päivä: Tietovisa nuorisotilakävijöille aiheeseen liittyen

Kestävän kehityksen viikko: Miten luonto, ympäristö ja ilmasto voidaan huomioida kesän leiritoiminnassa? toteutetaan kirjanvapautustempaus kesätyönuorten ja kirjaston kanssa, tehdään videoita nuorten kanssa

Maailman ympäristöpäivä: Rakennetaan hyönteishotelleja, käydään tutustumassa jätekeskukseen, yhteisötaideteoksen tekeminen kierrätysmateriaaleista

Vapapäivä: Koskikalastuksen alkeiskurssi yhteistyössä paikallisen kalaseuran kanssa, perho- tai uistintyöpaja

Luonnonkukkien päivä: Teema osaksi twist-kesätyötapahtumia (nuoret ideoi)

Ylikulutuspäivä: Kesätyönuorten vinkkivideo ylikulutuksen vähentämiseen

Kansainvälinen geokätköilypäivä: Ohjattu lajikokeilu nuorille ja/tai perheille

Suomen luonnon päivä / Nuku yö ulkona: Retkivälinelainaamon tiedotusta etukäteen, luontoretki päivä- tai yönyliretkenä, tehdään juhlaleivoksena mustikkapiirakka (retkelläkin), tehdään sieniä tutummaksi raaka-aineeksi sieniteemaisella kokkauspajalla takuuhyvillä resepteillä, nuorten oma sieniretki.

Puunhalausviikko: Mindfulness -tapahtuma metsään, someaiheeksi oma lempipuu

Zero Waste Syyskuu: Teemana jätteiden vähentäminen: kieltäydy, karsi, käytä uudelleen, kierrätä ja kompostoi

Vaihda ideoita päivä: Jaetaan ajatuksia, vinkkejä, näkemyksiä ja ideoita, kutsutaan nuoret suunnittelemaan nuorisopalveluiden toimintaa syyskaudelle

Lähi ruokapäivä: Tutustumiskäynti paikalliselle tilalle, lähi ruokateema ryhmien kokkailuihin

Liikkujan viikko: Teemailtoja eri liikkumissovelluksiin pohjautuen: ActionTrack (esim. Outdoor bingo, FlagHunt), Zombies, Run!, Jungle Race, Ingress.

Maailman siivouspäivä: Roskakävely -tapahtuma, luokka-asteiden tai luokkien välinen roskienkeruukisa kouluun

Nollapäästöpäivä: Vinkataan somessa Sitran elämäntapatestiä tai SYKE:n Ilmastodieetti -laskuria

Hävikki viikko: Kokataan pienryhmissä tyypillisistä hävikkiraaka-aineista tai kysytään hävikkiyhdistyöhön lähikauppaa, ResQ-sovelluksen hyödyntäminen

Kasvissyönnin päivä: WWF:n kasvisruokareseptejä retkeilijöille - nuotiolle kokkaamaan, kasvisruokailta nuorisotilalla, parhaan kasvisruokareseptin jakaminen somessa, julkkiskokki nuorisotilalle ohjaamaan kasviskokkailuja

Energiansäästöviikko: Haastebingo viikon ajalle (katso materiaalit)

Suomalaisen käsityön päivä: Diy-paja teemalla X

Youth Climate Action Day: Haastetaan nuoret omien ilmastotekojen ilmiäntamiseen somessa #climateactionday

Euroopan jätteen vähentämisen viikko: Inventaarioviikko nuorisotyöhön, mitä meillä jo on, mitä tarvitsee hankkia

Älä osta mitään päivä: Etukäteen (vasta)mainoskisa nuorille ja satoa voisi julkaista Black weekillä

Aineettomat lahjat: Some-joulukalenteriluukkuihin Minkä aineettoman lahjan haluaisit itse saada TAI Minkä aineettoman lahjan voisit itse antaa, voi toteuttaa myös välituntitoiminnassa tai nuorisotilalla keräämällä ideoita seinälle kartonkijoulukuuseen. Aineettomien lahjojen sanasokkelon jouluskabailuihin voi tehdä flippity.net -sivulta löytyvällä Word-search -työkalulla.

Kestävän uudenvuoden tina: <https://www.dansukker.fi/tuotteet/kaikki-tuotteet/uudenvuoden-sokeritina.aspx>